

СТАТИСТИКА, ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

УДК 657:33:004

DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2025.4.26>

JEL Classification: M40, L86, M20

Раделицький Ю.О.,
д-р екон. наук, професор,
завідувач кафедри обліку і аудиту,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8968-4821>,
Грушицький О.М.,
здобувач* третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти «доктор філософії»
за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»,
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-4209-7588>,
Львівський національний університет імені Івана Франка

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІНТЕГРОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У РОЗВИТКУ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Radelytskyu Yu.O.,
dr.sc.(econ.), professor,
head of the department of accounting and auditing,
Hrushytskyi O.M.,
candidate for the third (educational and scientific)
level of higher education "Doctor of Philosophy"
in the specialty 071 "Accounting and Taxation",
Ivan Franko National University of Lviv

THE ROLE OF DIGITAL TECHNOLOGIES AND INTEGRATED INFORMATION SYSTEMS IN THE DEVELOPMENT OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT FOR STRATEGIC MANAGEMENT

Постановка проблеми. У сучасних умовах цифрової трансформації економіки та публічного управління зростає роль інформації як ключового ресурсу стратегічного розвитку організацій і територіальних утворень. Поглиблення процесів децентралізації, підвищення складності управлінських рішень, а також зростання рівня невизначеності зовнішнього середовища зумовлюють необхідність формування якісно нового обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління, здатного забезпечити своєчасність, достовірність та релевантність управлінської інформації. У цьому контексті цифрові технології та інтегровані інформаційні системи виступають не лише інструментом автоматизації облікових процесів, а й важливим чинником підвищення ефективності стратегічного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування та розвитку обліково-аналітичного забезпечення в умовах цифровізації активно розглядаються у працях вітчизняних науковців. Так, у працях О. Нестеренка [4] обґрунтовується доцільність розширення функціональних можливостей облікових систем шляхом упровадження сучасних ІТ-рішень та адаптації ERP-систем до специфіки діяльності компаній, що дозволяє підвищити аналітичність облікової інформації. М. Реслер

* Науковий керівник: Кріль Я.Я. – канд. екон. наук, доцент

[9] дослідила аналіз сутності змін та впливу факторів, які відбуваються з обліково-аналітичною системою в умовах розвитку цифрової економіки.

Подальший розвиток зазначеної проблематики простежується у працях В. Кравченка, який пропонує використання аналітичних модулів для прогнозування витрат і оцінювання фінансових ризиків у межах інтегрованих інформаційних систем. Особливості організації фінансового, податкового й управлінського обліку, зокрема питання класифікації облікової інформації, розкрито у працях А. Басіна [1], Л. Беляєвої та О. Рудь О. [2], О. Лаговської та Г. Лоскоріх [3]. Попри значний науковий доробок, недостатньо систематизованими залишаються питання комплексного впливу інтегрованих інформаційних систем, Big Data та штучного інтелекту саме на розвиток обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління з урахуванням сучасних викликів цифрової економіки та відновлювальних процесів, що зумовлює актуальність подальших досліджень у цьому напрямі.

Постановка завдання. Метою статті є обґрунтування ролі цифрових технологій та інтегрованих інформаційних систем у трансформації обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління й визначення напрямів його розвитку в умовах цифрової економіки, післякризового та повоєнного відновлення, з урахуванням потреб підвищення прозорості управлінських рішень, ефективності використання ресурсів і зниження інформаційних асиметрій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Цифрові технології докорінно трансформують традиційні підходи до формування облікової та аналітичної інформації на підприємствах, змінюючи саму логіку обліково-аналітичного забезпечення управління. Якщо у класичній моделі бухгалтерський облік, управлінський облік, податковий облік та аналітичні функції існували переважно як відокремлені інформаційні підсистеми, що формували звітність із суттєвими часовими лагами та обмеженими можливостями інтеграції даних, то в умовах цифровізації відбувається їх поступове об'єднання в межах єдиного інформаційного простору. Така інтеграція забезпечує безперервність інформаційних потоків, підвищує оперативність отримання аналітичної інформації та створює основу для прийняття стратегічно орієнтованих управлінських рішень.

Ключову роль у цьому процесі відіграє впровадження інтегрованих ERP-систем (Enterprise Resource Planning), які забезпечують централізований облік усіх господарських операцій підприємства в режимі реального часу. ERP-системи поєднують фінансовий облік, управлінський облік, облік витрат, бюджетування, податковий облік, управління запасами, персоналом і виробничими процесами в єдиній базі даних. Це дозволяє усунути дублювання інформації, зменшити ризики помилок, пов'язаних із ручним введенням даних, та забезпечити цілісність і узгодженість облікової інформації. Для обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління це означає перехід від фрагментарного аналізу окремих показників до комплексної оцінки фінансово-економічного стану підприємства з урахуванням взаємозв'язків між усіма елементами його діяльності.

Впровадження ERP-систем суттєво розширює можливості управлінського аналізу за рахунок автоматизації формування внутрішньої управлінської звітності, сценарного аналізу та бюджетного контролю. Аналітичні модулі ERP дозволяють здійснювати порівняльний аналіз планових і фактичних показників, оцінювати відхилення, ідентифікувати ключові фактори впливу на фінансові результати та прогнозувати наслідки управлінських рішень. Таким чином, обліково-аналітичне забезпечення перестає виконувати виключно функцію фіксації минулих подій і трансформується в інструмент підтримки стратегічного планування та контролю.

Подальший розвиток обліково-аналітичних систем пов'язаний із впровадженням систем бізнес-аналітики (Business Intelligence, BI), які орієнтовані на глибоку аналітичну обробку великих масивів даних і візуалізацію результатів аналізу. BI-системи дозволяють агрегувати дані з різних джерел, зокрема ERP, CRM, податкових систем, виробничих модулів та зовнішніх інформаційних ресурсів, формуючи єдину аналітичну платформу підприємства. Завдяки використанню інтерактивних панелей (dashboards), динамічних звітів і аналітичних індикаторів керівництво отримує можливість оперативно оцінювати фінансову стійкість, рентабельність, ліквідність, ефективність використання ресурсів і досягнення стратегічних цілей.

Застосування BI-технологій істотно змінює роль аналітичної функції в системі управління підприємством. Аналітика переходить від періодичного аналізу до безперервного моніторингу ключових показників діяльності, що дозволяє своєчасно виявляти ризики, відхилення від стратегічних орієнтирів і потенційні точки зростання. У результаті обліково-аналітичне забезпечення набуває проактивного характеру, орієнтованого не лише на оцінку поточного стану, а й на прогнозування майбутніх результатів.

Важливим чинником розвитку обліково-аналітичного забезпечення є впровадження хмарних технологій, які забезпечують гнучкість, масштабованість і доступність облікових та аналітичних систем. Хмарні рішення дозволяють підприємствам скоротити витрати на підтримку власної ІТ-інфраструктури, забезпечити безперервний доступ до облікової інформації та підвищити рівень захисту даних за рахунок використання сучасних технологій кібербезпеки. Для обліково-аналітичних підсистем це означає можливість оперативного обміну інформацією між структурними підрозділами, дочірніми компаніями та управлінським персоналом незалежно від їх територіального розташування.

Хмарні платформи також сприяють інтеграції облікових систем підприємств із зовнішніми інформаційними ресурсами, зокрема податковими органами, банківськими установами, контрагентами та державними реєстрами. Така інтеграція підвищує прозорість фінансових потоків, спрощує податкове адміністрування та створює передумови для формування єдиного цифрового середовища фінансового управління.

Особливого значення в сучасних умовах набуває використання технологій великих даних (Big Data), які дозволяють обробляти значні обсяги структурованої та неструктурованої інформації. Для обліково-аналітичного забезпечення підприємств це відкриває нові можливості щодо аналізу не лише фінансових показників, а й нефінансових факторів, таких як поведінка споживачів, ефективність бізнес-процесів, репутаційні ризики, екологічні та соціальні показники. Поєднання фінансових і нефінансових даних у межах єдиного аналітичного простору сприяє формуванню комплексного бачення діяльності підприємства та підвищує якість стратегічних рішень.

Використання Big Data дозволяє перейти від традиційних методів вибіркового аналізу до повномасштабної обробки даних у режимі реального часу, що істотно підвищує точність прогнозування та ефективність управління ризиками. Обліково-аналітичне забезпечення в такому випадку стає основою для моделювання різних сценаріїв розвитку підприємства та оцінки їх впливу на фінансові результати.

Подальшим етапом цифрової трансформації обліково-аналітичного забезпечення є впровадження технологій штучного інтелекту та машинного навчання. Застосування алгоритмів штучного інтелекту дозволяє автоматизувати процеси аналізу даних, виявляти приховані закономірності та формувати прогнозні моделі розвитку підприємства. У сфері обліку такі технології використовуються для автоматичного розпізнавання первинних документів, класифікації витрат, виявлення аномалій і потенційних порушень, а також оцінки податкових і фінансових ризиків.

Штучний інтелект істотно підвищує аналітичний потенціал обліково-аналітичних систем, дозволяючи перейти від описового та діагностичного аналізу до прогнозного і рекомендаційного. Це сприяє формуванню інтелектуальної системи підтримки стратегічного управління, у межах якої обліково-аналітичне забезпечення виконує функцію не лише інформаційного, а й аналітико-консультативного інструменту.

Таким чином, впровадження ERP-систем, BI-платформ, хмарних технологій, інструментів Big Data та штучного інтелекту забезпечує комплексний розвиток обліково-аналітичного забезпечення підприємств, підвищує його інтегрованість, аналітичну глибину та стратегічну орієнтацію. Цифрові технології трансформують обліково-аналітичні системи з допоміжного елемента управління у ключовий інструмент формування та реалізації стратегії розвитку підприємства в умовах цифрової економіки.

Інтегровані інформаційні системи забезпечують комплексне поєднання облікових, аналітичних і контрольних функцій, що сприяє формуванню безперервного інформаційного циклу стратегічного управління – від збору первинних даних до прогнозування, моделювання сценаріїв розвитку та оцінки досягнення стратегічних цілей. Завдяки цифровим інструментам обліково-аналітичне забезпечення трансформується з ретроспективного механізму фіксації результатів діяльності у проактивну систему підтримки стратегічного планування та управління ризиками.

Особливого значення використання цифрових технологій у системі стратегічного управління набуває в умовах післякризового та повоєнного відновлення економіки, коли різко зростає потреба в оперативному, достовірному та комплексному аналізі фінансової стійкості суб'єктів господарювання і публічного сектору, ефективності використання обмежених ресурсів та результативності управлінських рішень. У таких умовах традиційні підходи до формування облікової та аналітичної інформації, які ґрунтуються на періодичній звітності та фрагментарних інформаційних потоках, не забезпечують належного рівня аналітичної підтримки стратегічного управління. Це обумовлює необхідність системного удосконалення цифрової інфраструктури обліково-аналітичного забезпечення на всіх рівнях управління.

На державному рівні першочергового удосконалення потребує нормативно-правове забезпечення інтеграції обліково-аналітичних систем із державними інформаційними ресурсами та реєстрами. Доцільним є внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [5] у частині розширення вимог до цифрової форми ведення обліку, електронного документообігу та стандартизації обміну обліковими даними суб'єктами господарювання та органами державної влади. Зокрема, варто законодавчо закріпити обов'язковість використання уніфікованих форматів даних (data standards) для фінансової, управлінської та нефінансової звітності, що забезпечить можливість їх автоматизованої обробки та аналізу в межах інтегрованих інформаційних систем.

Крім того, в умовах поглиблення цифрової трансформації економіки та системи публічного управління суттєвого удосконалення потребує законодавство у сфері цифровізації та електронного урядування, оскільки чинна нормативна база, попри наявність базових правових інструментів, не повною мірою забезпечує інтегрованість, сумісність і аналітичну цінність інформаційних ресурсів для

потреб стратегічного управління. Особливо це стосується законодавчих актів, що регулюють електронну ідентифікацію, функціонування публічних електронних реєстрів та обіг інформації, зокрема Законів України «Про електронні довірчі послуги», «Про публічні електронні реєстри» та «Про інформацію».

Удосконалення Закону України «Про електронні довірчі послуги» [6] доцільно спрямувати на розширення сфери застосування електронної ідентифікації та електронного підпису у процесах обміну обліково-аналітичною інформацією між підприємствами, органами публічної влади та іншими стейкхолдерами. Зокрема, потребує законодавчого закріплення можливість використання кваліфікованих електронних довірчих послуг не лише для формування та подання звітності, а й для автоматизованого доступу обліково-аналітичних систем до державних реєстрів у межах визначених повноважень. Це дозволить забезпечити юридичну значущість цифрових інформаційних потоків і мінімізувати ризики несанкціонованого втручання або викривлення даних.

Водночас Закон України «Про публічні електронні реєстри» [8] потребує доповнення положеннями, які б чітко регламентували механізми міжреєстрової взаємодії та стандарти інтеграції державних реєстрів із зовнішніми інформаційними системами суб'єктів господарювання та публічного сектору. Доцільним є законодавче визначення єдиних вимог до форматів даних, протоколів обміну інформацією та рівнів доступу, що створить передумови для автоматизованого отримання достовірних даних у режимі реального часу. Особливе значення це має для інтеграції з такими ключовими реєстрами, як Єдиний державний реєстр юридичних осіб, Державний земельний кадастр, реєстри речових прав на нерухоме майно, а також податкові та митні інформаційні системи, які є базовими джерелами інформації для фінансового, податкового та управлінського аналізу.

Закон України «Про інформацію» [7] в контексті цифровізації стратегічного управління доцільно доповнити нормами, що визначають особливості використання інформації з публічних реєстрів у системах обліково-аналітичного забезпечення. Зокрема, потребує чіткого врегулювання питання правового статусу інтегрованих аналітичних даних, сформованих на основі об'єднання інформації з різних державних і корпоративних джерел. Це дозволить уникнути правових колізій щодо використання такої інформації для прийняття стратегічних управлінських рішень, внутрішнього контролю та аудиту.

Інтеграція обліково-аналітичних систем підприємств і установ із державними реєстрами на основі оновленого законодавчого регулювання створює можливість формування єдиного інформаційного простору стратегічного управління. У межах такого простору фінансові, майнові, земельні, податкові та митні дані поєднуються в узгоджену аналітичну модель, що значно підвищує достовірність і повноту інформаційної бази для прийняття управлінських рішень. Це особливо важливо в умовах післякризового та повоєнного відновлення, коли зростає потреба в оперативному контролі за використанням фінансових і матеріальних ресурсів, ефективністю інвестиційних проєктів і цільовим використанням міжнародної допомоги.

Таким чином, удосконалення законодавства у сфері цифровізації та електронного урядування шляхом нормативного забезпечення міжреєстрової взаємодії та інтеграції обліково-аналітичних систем з ключовими державними реєстрами дозволить суттєво зменшити інформаційні розриви, підвищити прозорість фінансово-економічних процесів і створити надійне підґрунтя для стратегічного управління розвитком підприємств, територіальних громад і держави в цілому.

На галузевому та інституційному рівнях актуальним є удосконалення методичних підходів до використання цифрових технологій у системі стратегічного управління. Йдеться про розроблення галузевих цифрових стандартів обліково-аналітичного забезпечення, які враховуватимуть специфіку діяльності підприємств і організацій у різних секторах економіки. Такі стандарти мають регламентувати порядок інтеграції ERP-систем, BI-платформ і аналітичних модулів із галузевими інформаційними платформами, а також визначати ключові показники ефективності (KPI), необхідні для стратегічного аналізу та контролю.

Особливу увагу доцільно приділити удосконаленню нормативного регулювання нефінансової звітності та показників сталого розвитку, зокрема шляхом адаптації національного законодавства до вимог ЄС щодо ESG-звітності. Інтеграція фінансових і нефінансових даних у межах єдиних цифрових аналітичних систем дозволить підвищити якість стратегічних управлінських рішень у процесі післякризового та повоєнного відновлення, орієнтуючи їх на довгострокову фінансову стійкість та соціально-економічну ефективність.

На організаційному рівні удосконалення має бути спрямоване на впровадження інтегрованих обліково-аналітичних систем, здатних забезпечити оперативний аналіз фінансової стійкості, ефективності використання ресурсів і результативності управлінських рішень у режимі реального часу. Підприємствам і органам публічного управління доцільно здійснити реінжиніринг бізнес-процесів з урахуванням цифрових можливостей ERP-, BI- та аналітичних платформ, забезпечивши єдність первинного обліку, аналітичної обробки та стратегічного планування.

Окремого та системного удосконалення в умовах цифровізації стратегічного управління потребують внутрішні регламенти щодо інформаційної безпеки, управління доступом до даних і

чіткого розподілу відповідальності за формування, обробку та використання обліково-аналітичної інформації. У сучасних умовах обліково-аналітичні системи акумулюють значні масиви фінансових, управлінських, податкових і нефінансових даних, що підвищує ризики несанкціонованого доступу, викривлення інформації, втрати даних або їх маніпулятивного використання в управлінських цілях. Відтак традиційні підходи до внутрішнього контролю та регламентування інформаційних потоків виявляються недостатніми та потребують перегляду з урахуванням цифрових реалій.

Передусім доцільним є розроблення та впровадження комплексних внутрішніх положень з інформаційної безпеки, які мають регламентувати класифікацію обліково-аналітичних даних за рівнем чутливості, порядок їх зберігання, передачі та архівування, а також визначати вимоги до кіберзахисту цифрових облікових систем. Такі регламенти повинні базуватися на принципах мінімального доступу (principle of least privilege), сегментації інформаційних ресурсів і багаторівневої автентифікації користувачів, що дозволяє суттєво знизити ризики внутрішніх і зовнішніх загроз для інформаційної системи підприємства чи організації.

Важливим напрямом удосконалення є чіткий розподіл відповідальності між суб'єктами формування та використання обліково-аналітичної інформації. У внутрішніх регламентах доцільно визначити функціональні зони відповідальності бухгалтерських служб, аналітичних підрозділів, служби внутрішнього аудиту, IT-підрозділів та управлінського персоналу. Зокрема, має бути закріплено відповідальність за достовірність первинних даних, коректність аналітичних розрахунків, своєчасність оновлення інформації та обґрунтованість управлінських рішень, прийнятих на її основі. Такий підхід сприяє підвищенню дисципліни у сфері інформаційного забезпечення та мінімізує ризики перекадання відповідальності між підрозділами.

Запровадження цифрових інструментів внутрішнього контролю та автоматизованого аудиту є логічним продовженням удосконалення внутрішніх регламентів. Використання вбудованих контрольних модулів у ERP-системах, інструментів безперервного аудиту (continuous auditing) та автоматизованих процедур перевірки дозволяє здійснювати контроль облікових операцій у режимі реального часу. Це забезпечує своєчасне виявлення помилок, відхилень від встановлених регламентів і потенційних зловживань, що істотно підвищує ефективність контрольної функції управління порівняно з традиційними постфактум перевірками.

Окрему роль у розвитку обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління відіграє впровадження аналітики ризиків на основі цифрових технологій. Застосування інструментів BI-аналітики, технологій великих даних та елементів штучного інтелекту дозволяє здійснювати прогнозування фінансових, операційних і стратегічних ризиків, моделювати альтернативні сценарії розвитку та оцінювати наслідки управлінських рішень. Інтеграція ризик-орієнтованого підходу в обліково-аналітичні системи сприяє трансформації контролю з формального інструменту на активний елемент стратегічного управління.

У результаті впровадження зазначених удосконалень досягається суттєве зменшення інформаційних асиметрій між керівництвом, структурними підрозділами та зовнішніми стейкхолдерами. Підвищується прозорість формування та використання обліково-аналітичної інформації, зростає рівень довіри до управлінських рішень, а стратегічне управління набуває більш обґрунтованого, прогнозного та ризик-орієнтованого характеру. У сукупності це створює передумови для підвищення стійкості та адаптивності суб'єктів господарювання і публічного сектору в умовах цифрової трансформації та післякризового розвитку.

Таким чином, удосконалення використання цифрових технологій у сфері стратегічного управління в умовах післякризового та повоєнного відновлення має здійснюватися комплексно – шляхом синхронних змін на державному, галузевому та організаційному рівнях. Інтеграція обліково-аналітичних систем із державними реєстрами, інформаційними платформами та цифровими сервісами за умови відповідних законодавчих і методичних змін створює передумови для підвищення прозорості управління, посилення фінансового контролю та зниження рівня інформаційних асиметрій, що є критично важливим для ефективного стратегічного розвитку в післявоєнний період.

Водночас впровадження цифрових технологій та інтегрованих інформаційних систем супроводжується низкою проблем, зокрема фрагментарністю інформаційних ресурсів, недостатньою уніфікацією облікових даних, низьким рівнем цифрової компетентності управлінського персоналу та обмеженістю фінансових ресурсів для модернізації інформаційної інфраструктури. Це актуалізує необхідність наукового обґрунтування підходів до розвитку обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління з урахуванням можливостей цифрових технологій та вимог інтегрованості інформаційних систем.

Висновки з проведеного дослідження. У статті обґрунтовано доцільність переходу від фрагментарного обліково-аналітичного забезпечення до цілісної інтегрованої системи стратегічного управління на основі цифрових технологій та інформаційних систем. Доведено, що цифровізація обліково-аналітичних процесів є не лише інструментом автоматизації, а стратегічно значущим управлінським чинником, який забезпечує своєчасність, достовірність та комплексність управлінської інформації і сприяє підвищенню прозорості прийняття рішень. Запропоновано багатовимірну

структуру обліково-аналітичного забезпечення, що охоплює стратегічний, організаційно-управлінський, технологічний, аналітичний та нормативно-правовий виміри, що дозволяє комплексно оцінювати діяльність підприємств та органів публічного управління.

Обґрунтовано систему управління обліково-аналітичним забезпеченням як динамічну багатокомпонентну сукупність цільових, інституційно-нормативних, організаційних, інструментальних і контрольних-адаптаційних елементів. Доведено, що інтеграція ERP-, BI-, хмарних технологій, Big Data та штучного інтелекту забезпечує трансформацію традиційного обліково-аналітичного функціоналу у проактивну систему стратегічного управління, орієнтовану на прогнозування ризиків, оцінку ефективності використання ресурсів та підтримку управлінських рішень у режимі реального часу. Акцентовано на ключовій ролі нормативного та методичного забезпечення, інформаційної безпеки та системи розподілу відповідальності у формуванні надійної та інтегрованої цифрової інфраструктури управління.

У контексті проведеного дослідження перспективними напрямками подальших теоретико-практичних розробок щодо розвитку обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління є:

- розроблення кількісних методик оцінювання ефективності інтегрованих обліково-аналітичних систем;
- адаптація запропонованих підходів до умов різних секторів економіки та територіальних громад;
- дослідження ролі цифрових технологій, аналітичних платформ та штучного інтелекту у забезпеченні оперативної та прогнозної підтримки стратегічного управління.

Література

1. Басін А. О. Аналітичне забезпечення операційного управління ІТ-підприємств України: ключові аспекти та виклики. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск № 71. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5457/5398> (дата звернення: 04.09.2025).
2. Беляєва Л. А., Рудь О. О. Сучасні аспекти впровадження системи електронного документообігу. *Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції* : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 21 травня 2020 р.). Одеса, 2020. С. 13.
3. Лаговська О. А., Лоскоріх Г. Л. Класифікація ІТ-підприємств: обліковий аспект. *Бухгалтерський облік, аналіз і аудит*. 2019. Вип. 1(69). С. 115-119. DOI: 10.32782/2520-2200/2019-1-40.
4. Нестеренко О. Інтеграція інформаційних технологій у системи обліку і контролю: перспективи та виклики. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 6(51). С. 12-18.
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 04.09.2025).
6. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (дата звернення: 04.09.2025).
7. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 04.09.2025).
8. Про публічні електронні реєстри : Закон України від 18.11.2021 № 1907-IX (зі змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text> (дата звернення: 04.09.2025).
9. Реслер М. Вплив цифрової економіки на обліково-аналітичну систему. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2024. Вип. 5. С. 441-450.

References

1. Basin, A.O. (2025), "Analytical support of operational management of IT enterprises in Ukraine: key aspects and challenges", *Ekonomika ta suspilstvo*, Issue no.71, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5457/5398> (access date September 04, 2025).
2. Bieliaieva, L.A. and Rud, O.O. (2020), "Modern aspects of implementing an electronic document management system", *Perspektyvy rozvytku obliku, kontrolyu ta analizu v konteksti yevrointehratsii : materialy VIII Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* [Prospects for the development of accounting, control and analysis in the context of European integration : Proceedings of the VIII International Scientific and Practical Conference] (Odesa, 21 May 2020), Odesa, Ukraine, Pp. 13.
3. Lahovska, O.A. and Loskorikh, H.L. (2019), "Classification of IT enterprises: accounting aspect", *Bukhhalterskyi oblik, analiz i audyt*, Iss. 1(69), pp. 115-119, DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-1-40>.

4. Nesterenko, O. (2022), "Integration of information technologies into accounting and control systems: prospects and challenges", *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy*, no. 6(51), pp. 12-18.

5. Verkhovna Rada of Ukraine (1999), Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine" dated 16.07.1999 no. 996-XIV, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (access date September 04, 2025).

6. Verkhovna Rada of Ukraine (2017), Law of Ukraine "On Electronic Trust Services" dated 05.10.2017 no. 2155-VIII, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text> (access date September 04, 2025).

7. Verkhovna Rada of Ukraine (1992), Law of Ukraine "On Information" dated 02.10.1992 no. 2657-XII, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (access date September 04, 2025).

8. Verkhovna Rada of Ukraine (2021), Law of Ukraine "On Public Electronic Registers" dated 18.11.2021 no. 1907-IX, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text> (access date September 04, 2025).

9. Resler, M. (2024), "The impact of the digital economy on the accounting and analytical system", *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*, Iss. 5, pp. 441-450.

Раделицький Ю.О., Грушицький О.М.

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІНТЕГРОВАНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У РОЗВИТКУ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Мета. Обґрунтування ролі цифрових технологій та інтегрованих інформаційних систем у трансформації обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління та визначення напрямів його розвитку в умовах цифрової економіки, післякризового та повоєнного відновлення, з урахуванням потреб підвищення прозорості управлінських рішень, ефективності використання ресурсів і зниження інформаційних асиметрій.

Методика дослідження. Методи дослідження застосовувалися послідовно відповідно до логіки розкриття трансформації обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління в умовах цифровізації економіки. Системний підхід використано для обґрунтування обліково-аналітичного забезпечення як інтегрованої багатовимірної системи, що поєднує облікові, аналітичні, контрольні та інформаційно-комунікаційні елементи управління і функціонує в межах єдиного цифрового середовища на основі взаємодії ERP-, BI-, хмарних технологій, Big Data та штучного інтелекту. Методи абстрагування та логічного узагальнення використано для формування теоретичних положень щодо трансформації обліково-аналітичного забезпечення з ретроспективного інструменту фіксації господарських операцій у проактивну систему підтримки стратегічного управління та ризик-менеджменту. Порівняльний аналіз застосовано при зіставленні традиційної моделі обліково-аналітичних процесів із цифровою моделлю інтегрованих інформаційних систем, зокрема під час оцінки переходу від періодичної звітності до безперервного моніторингу показників, від фрагментарних інформаційних потоків до інтегрованих цифрових платформ.

Результати дослідження. Показано, що цифрові технології, інтегровані ERP-системи, BI-платформи, хмарні рішення, Big Data та штучний інтелект докорінно трансформують обліково-аналітичне забезпечення управління, забезпечуючи безперервність інформаційних потоків, інтеграцію фінансових, управлінських та нефінансових даних, а також підвищення оперативності та аналітичної глибини управлінських рішень. Обґрунтовано, що інтегровані інформаційні системи перетворюють обліково-аналітичне забезпечення з ретроспективного механізму фіксації минулих результатів у проактивну систему підтримки стратегічного планування, управління ризиками та оцінки фінансової стійкості підприємств і організацій. Визначено ключові напрями вдосконалення нормативного регулювання цифрових процесів, включаючи інтеграцію обліково-аналітичних систем із державними реєстрами, уніфікацію форматів даних, впровадження внутрішніх регламентів з інформаційної безпеки та розподілу відповідальності.

Наукова новизна результатів дослідження. Удосконалено багатовимірний підхід до розвитку обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління, що інтегрує ERP-, BI-, хмарні технології, Big Data та штучний інтелект у єдиний інформаційний простір, за рахунок нормативно обґрунтованої інтеграції облікових систем підприємств і установ з державними електронними реєстрами та інформаційними ресурсами на основі уніфікованих форматів даних і протоколів міжсистемної взаємодії; розширення функціоналу обліково-аналітичних систем від ретроспективної фіксації операцій до безперервного моніторингу, прогнозування та сценарного моделювання управлінських рішень; поєднання фінансових і нефінансових показників (зокрема ESG-індикаторів) у межах інтегрованих аналітичних платформ; впровадження ризик-орієнтованої аналітики та інструментів автоматизованого внутрішнього контролю і безперервного аудиту.

Практична значущість результатів дослідження. Запропоновані підходи та інструменти можуть бути використані підприємствами, органами публічного управління та територіальними громадами для підвищення ефективності стратегічного планування, оптимізації ресурсів, підвищення фінансової стійкості та адаптивності до післякризових і повоєнних викликів. Вони створюють підґрунтя

для розвитку прозорого та інтегрованого цифрового середовища управління, забезпечення достовірності та повноти аналітичної інформації, а також підвищення рівня довіри до управлінських рішень.

Ключові слова: обліково-аналітичне забезпечення, аналіз, інформаційні системи, стратегічне управління, цифрові технології.

Radelytsky Yu.O., Hrushytskyi O.M.

THE ROLE OF DIGITAL TECHNOLOGIES AND INTEGRATED INFORMATION SYSTEMS IN THE DEVELOPMENT OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL SUPPORT FOR STRATEGIC MANAGEMENT

Purpose. The aim of the article is to substantiate the role of digital technologies and integrated information systems in the transformation of accounting and analytical support for strategic management and to determine the directions of its development in the conditions of the digital economy, post-crisis and post-war recovery, taking into account the need to increase the transparency of management decisions, the efficiency of resource use and the reduction of information asymmetries.

Methodology of research. The research methods were applied consistently in accordance with the logic of revealing the transformation of accounting and analytical support for strategic management in the context of the digitalisation of the economy. A systematic approach was used to substantiate accounting and analytical support as an integrated multidimensional system that combines accounting, analytical, control, and information and communication management elements and operates within a single digital environment based on the interaction of ERP, BI, cloud technologies, Big Data, and artificial intelligence.

Methods of abstraction and logical generalisation are used to form theoretical propositions regarding the transformation of accounting and analytical support from a retrospective tool for recording business transactions into a proactive system for supporting strategic management and risk management. Comparative analysis is used to compare the traditional model of accounting and analytical processes with the digital model of integrated information systems, in particular when assessing the transition from periodic reporting to continuous monitoring of indicators, from fragmented information flows to integrated digital platforms.

Findings. It is shown that digital technologies, integrated ERP systems, BI platforms, cloud solutions, Big Data, and artificial intelligence are radically transforming accounting and analytical support for management, ensuring the continuity of information flows, the integration of financial, managerial, and non-financial data, as well as increasing the efficiency and analytical depth of management decisions. It is substantiated that integrated information systems transform accounting and analytical support from a retrospective mechanism for recording past results into a proactive system for supporting strategic planning, risk management, and assessment of the financial stability of enterprises and organisations. Key areas for improving the regulatory framework for digital processes have been identified, including the integration of accounting and analytical systems with state registers, the unification of data formats, and the introduction of internal regulations on information security and the distribution of responsibilities.

Originality. A multidimensional approach to the development of accounting and analytical support for strategic management has been improved, integrating ERP, BI, cloud technologies, Big Data and artificial intelligence into a single information space, through the normatively substantiated integration of accounting systems of enterprises and institutions with state electronic registers and information resources based on unified data formats and inter-system interaction protocols; expansion of the functionality of accounting and analytical systems from retrospective recording of transactions to continuous monitoring, forecasting and scenario modelling of management decisions; combining financial and non-financial indicators (in particular ESG indicators) within integrated analytical platforms; introducing risk-oriented analytics and tools for automated internal control and continuous auditing.

Practical value. The proposed approaches and tools can be used by enterprises, public authorities and local communities to improve the effectiveness of strategic planning, optimise resources, increase financial stability and adaptability to post-crisis and post-war challenges. They lay the foundation for the development of a transparent and integrated digital management environment, ensuring the reliability and completeness of analytical information, and increasing the level of trust in management decisions.

Key words: accounting and analytical support, analysis, information systems, strategic management, digital technologies.

Дата надходження рукопису: 21.10.2025

Дата прийняття рукопису до друку: 28.11.2025

Дата публікації: 26.12.2025